

M.S.W.(Semester –IV) Examination, May 2018

Social Work (2015-16) Pattern

URCD-4: Community Work Sectors and Interventions

Friday 4th May 2018

11.00 am to 2.00 pm

Time : 3 Hours

Max. Marks: 50

Note : i) *All questions are Compulsory*

ii) *Figures in brackets indicate full marks*

Q. No. 1. Answer any One of the following in 300 words. (15)

खालील पैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर ३०० शब्दांत लिहा.

1. Critically discuss the initiatives of State in Forest Sector.
वनक्षेत्रातील शासनाच्या उपक्रमांची टिकात्मक चर्चा करा.
2. "Lack of Land Ownership is the root cause of all social and economic issue in Rural India". Discuss with suitable examples.
ग्रामीण भारतामध्ये सर्व सामाजिक व आर्थिक समस्यांचे मूळ कारण हे जमिनीची मालकी नसणे हे आहे या विधानाची सोदाहरण चर्चा करा.

Q. No. 2. Answer any two of the following in 150 words . (20)

खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा.

1. Discuss various dichotomies of Development.
विकासाच्या वेगवेगळ्या विरोधाभासांची चर्चा करा.
2. Critically examine the privatization of Education with reference to poor sections of Society.
समाजाच्या गरीब घटकांच्या संदर्भ देवून शिक्षणाच्या खाजगीकरणाचे टिकात्मक परीक्षण करा.
3. Discuss major issues in informal sector in India.
भारतातील असंगठित क्षेत्रातील प्रमुख समस्यांची चर्चा करा.
4. Critically examine the role of government to improve health status in Rural India.
ग्रामीण भारतातील आरोग्याचा दर्जा उंचावण्यासाठी शासनाच्या भूमिकेचे टिकात्मक परीक्षण करा.

P.T.O.

Q. No. 3. Write short notes on **any three** of the following in **100 words each** (15)

खालील पैकी कोणत्याही तीन वर प्रत्येकी १०० शब्दांत टिपा लिहा.

1. Growth V/s. Development.
वाढ विरुद्ध विकास.
2. Concept of Micro-finance.
मायक्रो फायनान्सची संकल्पना.
3. Lok Jumbish Programme in Education.
शिक्षणातील लोक जुंबिश कार्यक्रम.
4. Principles of Waste Management.
कचरा व्यवस्थापनाचे तत्वे.
5. Concept of Eminent Domain.
इमिनंट डोमेनची संकल्पना.
6. Objectives of Sarva Shiksha Abhiyan.
सर्व शिक्षा अभियानाचे उद्देश.

M.S.W.(Semester –IV) Examination, May 2018

Social Work (2015-16) Pattern

**URCD/TD-5: Natural Resource Management, Climate Change and Well
Being.**

Thursday 3rd May 2018

11.00 am to 2.00 pm

Time : 3 Hours

Max. Marks: 50

Note : i) *All questions are Compulsory*

ii) *Figures in brackets indicate full marks*

Q. No. 1. Answer any One of the following in 300 words. (15)

खालील पैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर ३०० शब्दांत लिहा.

1. Describe Natural Resource, their types and importance by adding a note on threats to Natural Resources.
नैसर्गिक संसाधनाची व्याख्या देऊन त्याचे प्रकार व महत्त्व वर्णन करून नैसर्गिक संसाधनांचे धोके यावर लेख लिहा.
2. Explain the concept of Green House Effect. Global Warming and Climate Change. Comment on Climate mitigation and adaptation strategies.
हरित गृह परिणाम, जागतिक तापमान व पर्यावरण बदल संकल्पना स्पष्ट करा. पर्यावरण बदल व सुधारणा नितीवर भाष्य करा.

Q. No. 2. Answer any two of the following in 150 words . (20)

खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा.

1. Discuss the Agricultural Practices and Land/Soil degradation.
कृषि संबंधी व्यवहार व मृदा / जमीन निकृष्ट दर्जा यावर चर्चा करा.
2. Describe Artificial Glaciers of Ladakh.
लडाखच्या कृत्रीम हिमनदी याचे वर्णन करा.
3. Discuss Land acquisition and displacement issues.
जमीन अधिग्रहण व विस्थापन यावर चर्चा करा.
4. Discuss socio-cultural aspects of Air pollution.
वायु प्रदूषणाच्या सामाजिक-सांस्कृतिक घटकांवर चर्चा करा.

P.T.O.

Q. No. 3. Write short notes on any three of the following in 100 words each (15)
खालील पैकी कोणत्याही तीन वर प्रत्येकी १०० शब्दांत टिपा लिहा.

1. National Water Policy: 1987, 2002.
राष्ट्रीय जल धोरण : १९८७, २००२.
2. Air Pollution.
वायु प्रदूषण.
3. Factors influencing Climate Change.
वातावरण बदलास कारणीभूत घटक.
4. Exploitation of Natural Resources in Colonial Period.
ब्रिटीश कालीन नैसर्गिक संसाधनाचा गैरवापर.
5. Acid Rain.
आम्ल पर्जन्य.
6. Case Study: Watershed Development at Darewadi, Ahmednagar.
दरेवाडी, अहमदनगर येथील पाणलोट क्षेत्र विकास : व्यष्टी अध्ययन.

M.S.W.(Semester –IV) Examination, May 2018

Social Work (2015-16) Pattern

HRM-4: Organizational Behaviour

Friday 4th May 2018

11.00 am to 2.00 pm

Time : 3 Hours

Max. Marks: 50

Note : i) *All questions are Compulsory*
ii) *Figures in brackets indicate full marks*

Q. No. 1. Answer **any One** of the following in **300** words. **(15)**

1. Explain the concept of Organizational behavior and discuss its nature and scope.
2. Critically evaluate any one theory of Motivation.

Q. No. 2. Answer **any two** of the following in **150** words. **(20)**

1. Explain the practical application of Psychology in Industrial settings.
2. Discuss the techniques of promoting Employee Morale.
3. Explain the role and types of groups in organization.
4. Explain the factors influencing perception.

Q. No. 3. Write short notes on **any three** of the following in **100** words each **(15)**

1. Concept of Stress Management.
2. Group dynamics at work place.
3. HR Manager as a leader.
4. Advantages of Team building.
5. Scope of organizational behavior.
6. Socio-cultural Environment in Industry.

M.S.W.(Semester –IV) Examination, May 2018

Social Work (2015-16) Pattern

HRM-6: Corporate Social Responsibility

Wednesday 2nd May 2018

11.00 am to 2.00 pm

Time : 3 Hours

Max. Marks: 50

Note : i) *All questions are Compulsory*

ii) *Figures in brackets indicate full marks*

Q. No. 1. Answer any One of the following in 300 words.

(15)

खालील पैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर ३०० शब्दांत लिहा.

1. Explain the concept of CSR and discuss its scope in India.
उद्योगांची सामाजिक जबाबदारी (CSR) ची संकल्पना स्पष्ट करून, भारतातील त्यांची व्याप्ती वर चर्चा करा.
2. Discuss the emerging perspective of CSR.
सीएसआर च्या विकसित होत असलेल्या दृष्टिकोणावर चर्चा करा.

Q. No. 2. Answer any two of the following in 150 words .

(20)

खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा.

1. Explain the role of Social Workers in CSR.
सीएसआर मध्ये समाजकार्यकर्त्यांची भूमिका स्पष्ट करा.
2. Discuss the briefly models of CSR.
सीएसआर च्या प्रारुपावर थोडक्यात चर्चा करा.
3. Explain the characteristics of CSR.
सीएसआरचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
4. Explain briefly the relevant provisions of CSR as per Company Act 2013.
कंपनी कायदा २००३ नुसार, सीएसआरशी संबंधित तरतूदी स्पष्ट करा.

P.T.O.

Q. No. 3. Write short notes on **any three** of the following in **100** words each (15)
खालील पैकी कोणत्याही तीन वर प्रत्येकी १०० शब्दांत टिपा लिहा.

1. Millennium Development Goals.
सहस्रक विकासाची उद्दिष्टे.
2. Elements of CSR.
सीएसआरचे घटक.
3. Relation between CSR and Social Development.
सीएसआरचा आणि सामाजिक विकास याचे संबंध.
4. Responsibility of Corporate Sector towards Community.
कोर्पोरेट क्षेत्राचे समुदायाशी जबाबदारी.
5. Human Rights and CSR.
मानवी हक्क आणि सीएसआर.
6. Objectives of CSR Policy
सीएसआर धोरणाचे उद्दिष्टे.

M.S.W.(Semester –IV) Examination, May 2018

Social Work (2015-16) Pattern

FCW-4: Counselling: Theory and Practice.

Friday 4th May 2018

11.00 am to 2.00 pm

Time : 3 Hours

Max. Marks: 50

Note : i) *All questions are Compulsory*

ii) *Figures in brackets indicate full marks*

Q. No. 1. Answer any One of the following in 300 words. (15)

खालील पैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर ३०० शब्दांत लिहा.

1. Explain the process and stages in Counselling.
समुपदेशनाची प्रक्रिया आणि टप्पे स्पष्ट करा.
2. Explain the different types of Counselling.
समुपदेशनाच्या विविध प्रकार स्पष्ट करा.

Q. No. 2. Answer any two of the following in 150 words . (20)

खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा.

1. Discuss the Egan approach in Counselling.
समुपदेशनातील इगान मार्गावर चर्चा करा.
2. Explain briefly the tools and techniques used in Counselling.
समुपदेशनात वापर होणा-या साधने आणि तंत्र स्पष्ट करा.
3. Explain the need and importance of Marriage Counselling.
विवाह समुपदेशनाची गरज आणि महत्त्व स्पष्ट करा.
4. Explain the qualities and skills required for a Professional Counsellor.
व्यावसायिक समुपदेशकाला आवश्यक असणारे गुण आणि कौशल्ये स्पष्ट करा.

P.T.O.

Q. No. 3. Write short notes on **any three** of the following in **100** words each (15)
खालील पैकी कोणत्याही तीन वर प्रत्येकी १०० शब्दांत टिपा लिहा.

1. Counselling in De-addiction Centre.
व्यसनमुक्ती केंद्रातील समुपदेशन.
2. Helping, as a type of Counselling.
हेल्पलाईन, एक समुपदेशनाचा प्रकार.
3. Ethical issues in Counselling.
समुपदेशनातील नैतिक समस्या.
4. Need for Counselling in Industrial set up.
औद्योगिक क्षेत्रात समुपदेशनाची गरज.
5. Importance of Counselling.
समुपदेशनाचे महत्त्व.
6. Planned Parenting.
नियोजित पालकत्व.

[2018]- (401)

M.S.W.(Semester –IV) Examination, May 2018

Social Work (2015-16) Pattern

FCW-5: Professional Competencies for Social Work Practice.

Thursday 3rd May 2018

11.00 am to 2.00 pm

Time : 3 Hours

Max. Marks: 50

Note : i) *All questions are Compulsory*

ii) *Figures in brackets indicate full marks*

Q. No. 1. Answer any One of the following in 300 words. (15)

खालील पैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर ३०० शब्दांत लिहा.

1. Define the concept of Organization. Discuss any two laws related to Organization. संस्थेच्या संकल्पनेची व्याख्या करा. संस्थेशी निगडीत कोणत्याही दोन अधिनियमांची चर्चा करा.
2. "Project Planning is one of the important competencies for Social Work." Elaborate this statement by giving reference of your field work experience. "प्रकल्प नियोजन ही समाजकार्यासाठी एक महत्त्वाची क्षमता आहे" या विधानाची तुमच्या क्षेत्रकार्याच्या अनुभवाचा संदर्भ देवून विस्तृतपणे चर्चा करा.

Q. No. 2. Answer any two of the following in 150 words . (20)

खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा.

1. Discuss the principles of project planning. प्रकल्प व्यवस्थापनाच्या मुख्य तत्वांची चर्चा करा.
2. Discuss the project life cycle in detail with suitable examples. प्रकल्प जीवन चक्राची सुयोग्य उदाहरणासहीत चर्चा करा.
3. Define the concept of Management Information System (MIS). Explain the relevance of MIS for the record keeping and documentation of social work projects. माहिती व्यवस्थापन व्यवस्थेची (MIS) व्याख्या करा. समाजकार्य प्रकल्पाच्या दस्तावेज व अहवाल ठेवण्यासाठी एम.आय.एस प्रणालीचे महत्त्व स्पष्ट करा.
4. Differentiate between Training and Education. Explain the principles of participatory training. प्रशिक्षण आणि शिक्षण यामध्ये फरक करा. सहभागी प्रशिक्षणाचे तत्व स्पष्ट करा.

P.T.O.

Q. No. 3. Write short notes on any three of the following in 100 words each (15)

खालील पैकी कोणत्याही तीन वर प्रत्येकी १०० शब्दांत टिपा लिहा.

1. Concept of development oriented organizations.
विकासात्मक संस्थेची संकल्पना.
2. Importance of Logical Framework Analysis in Project Management
लॉजिकल फ्रेमवर्क अॅनालिसिस चे प्रकल्प व्यवस्थापनाचे महत्त्व.
3. Types of Evaluation.
मूल्यांकनाचे प्रकार.
4. Importance of Need Assessment for Training.
प्रशिक्षणासाठी गरज निर्धारणाचे महत्त्व.
5. What is Recurring Cost and Non-recurring Cost?
आवृत्ती खर्च आणि गैर आवृत्ती खर्च म्हणजे काय ?
6. Importance of monitoring in project management.
प्रकल्प व्यवस्थापनामध्ये संनियंत्रणाचे महत्त्व.